

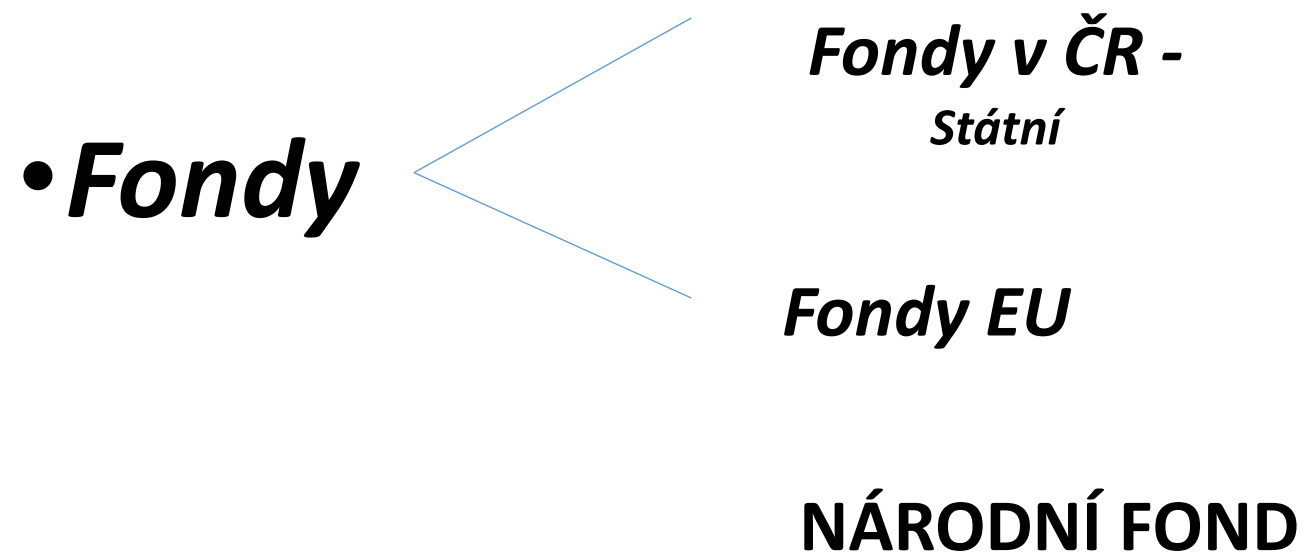
FONDY

Fondovní hospodaření

Rozpočet a fondy Evropské unie

Rozpočet x Fond

Fondovní hospodaření

Pojem a charakteristika fondů

- ▶ Legální definice: \emptyset
- ▶ Právnícká osoba zřízená zákonem
- ▶ Účelové veřejné fondy dotací vázané na státní rozpočet
- ▶ Obligatorní název „státní fond“
- ▶ Obecná úprava: ZRP (218/2000 Sb.) 28

Státní fondy v České republice

- Pro zvláštní finanční zabezpečení úkolů a hospodaření s prostředky pro fondy určenými
- Právnícká osoba
- Zřízen zákonem – orgán, do jehož působnosti f. patří
zdroje, použití, správní výdaje
- **V názvu „Státní fond“**

Stávající státní fondy

- ▶ SF rozvoje bydlení
- ▶ SF životního prostředí
- ▶ SF kultury
- ▶ SF dopravní infrastruktury
- ▶ SF kinematografie
- ▶ Státní zemědělský intervenční fond

Evropské fondy v ČR

- Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů, které slouží k ***podpoře vyváženého rozvoje regionů EU s důrazem na snížení sociálních a ekonomických rozdílů***. Česká republika z evropských fondů čerpá již od svého vstupu do EU v roce 2004.
- Celkově měla možnost čerpat ve třech programových obdobích a v současné době probíhá příprava na další, které začne po roce 2020.
- Od doby vstupu ČR do EU zastává koordinační roli Národní orgán pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj.

Programové období 2014-2020

- V programovém období 2014-2020 jsou pro Českou republiku z Evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard eur. Česká republika je čerpá prostřednictvím deseti tematických programů. Další prostředky jsou ji dispozici v programech Evropské územní spolupráce.

Strukturální a investiční fondy

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)**
- **Evropský sociální fond (ESF)**
- **Fond soudržnosti (FS)**
- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)**
- **Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)**

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)

- Zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství. Podporovány jsou **investiční** (infrastrukturní) projekty, jako např. ***výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek,***
- výsadba regenerační zeleně, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění služeb elektronické veřejné správy apod.

ERDF (European Regional Development Fund) Mezi hlavní cíle patří:

- **zlepšování infrastruktury**
- **podpora nových pracovních míst**
- **podpora malých a středních podniků**
- **rozvoj technologií**
- **ochrana a zlepšování životního prostředí**
- **rozvoj turistiky**

Evropský sociální fond (ESF)

- ESF podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. ESF podporuje neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako např. ***rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel,***
- tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů apod.

Evropský sociální fond (ESF) slouží k

- **doplňování sociálních programů členských států EU (zvláště pokud jde o dlouhodobé programy jako aktivní politika zaměstnanosti nebo reintegrace dlouhodobě nezaměstnaných)**
- **pomoc mladým nezaměstnaným a lidem s hendikepy**
- **podpora rovných příležitostí na trhu práce pro ženy a muže**
- **podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů**
- **zlepšování mobility pracovních sil**

Fond soudržnosti (FS)

- Jinak také Kohezní fond, je na rozdíl od strukturálních fondů určen na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány **investiční** (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením ***na dopravní infrastrukturu většího rozsahu*** (např. transevropské sítě),
- ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Je finanční nástroj na podporu *rozvoje venkova*, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,

- *zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.*

Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

- Je to finanční nástroj na podporu rybolovu, který spadá do společné rybářské politiky EU. Fond podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí.
- Financuje aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu (např. odbahňování rybníků), investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, podpory likvidace už nedostačujících plavidel, zlepšování akvakultury apod.

Ostatní fondy

- *Fond solidarity*
- **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci**

- *Fond solidarity*

poskytuje rychlou a flexibilní finanční pomoc při velké přírodní katastrofě. O pomoc může požádat členský stát, pokud jsou škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu. V rámci fondu lze poskytnout pomoc také preventivním opatřením proti těmto přírodním katastrofám.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

(EGF) financuje projekty na pomoc pracovníkům propuštěným v důsledku globalizace. To znamená např. v případě bankrotu velkého podniku či při přemístění továrny mimo území EU, případně když je v určitém regionu v jednom odvětví propuštěno mnoho lidí najednou. O pomoc z tohoto fondu mohou požádat pouze členské státy.

Státní fondy v České republice

- Pro zvláštní finanční zabezpečení úkolů a hospodaření s prostředky pro fondy určenými
- Právnícká osoba
- Zřízen zákonem – orgán, do jehož působnosti f. patří
zdroje, použití, správní výdaje
- **V názvu „Státní fond“**

Zákon o státním fondu - konstrukce

- ▶ Zřízení fondu – název **státního fondu**
- ▶ Stanovení orgánu působnosti
- ▶ Finanční zdroje
- ▶ Způsob použití
- ▶ Způsob financování správních výdajů

Správní výdaje

- ▶ Výdaje spojené s činností zaměstnanců
- ▶ Úhrady členům orgánů sf stanovené zákonem
- ▶ Správní výdaje financované z dotací ze státního rozpočtu: pravidla hospodaření oss

Stávající státní fondy

- ▶ SF rozvoje bydlení
- ▶ SF životního prostředí
- ▶ SF kultury
- ▶ SF dopravní infrastruktury
- ▶ SF kinematografie
- ▶ Státní zemědělský intervenční fond

Historické státní fondy

- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie
- Státní fond pro zúrodnění půdy
- Státní fond ochrany ovzduší
- Státní fond ochrany vod
- Státní meliorační fond ...

Nerealizované fondy

- Státní fond obnovy vodohospodářské infrastruktury (návrh Asociace krajů ČR – 2008)
- Státní fond rozvoje lesního hospodářství (poslanecký návrh 2002)

STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ

- ▶ Vznik: 21.6.2000 Sídlo: OLOMOUČ
- ▶ Úprava: 211/2000 Sb.
- ▶ Účel: podporovat rozvoj bydlení v ČR v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a udržitelný rozvoj obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem
- ▶ Správce: MMR
- ▶ Statut: <http://www.sfrb.cz> - upravuje podrobnosti o činnosti Fondu a o jeho vnitřní organizaci.

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- ▶ Vznik: 1991 (spojení SF ochr.ovzduší + SF ochr. vod)
- ▶ Úprava: 388/1991 Sb.
- ▶ Správce: MŽP
- ▶ Statut: www.sfzp.cz
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Úkoly :-příjem žádostí o **podporu na projekty zlepšující životní prostředí** a s tím spojenou konzultační a poradenskou činnost,
 - vyhodnocování žádostí a přípravu návrhů pro jednání Rady Fondu a Rozhodnutí ministra,

STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

- ▶ Vznik: 1.7.2000
- ▶ Úprava: 104/2000 Sb.
- ▶ Správce: MD
- ▶ Statut: www.sfdi.cz/statut.htm
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Úkoly: rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.

STÁTNÍ FOND KULTURY

- ▶ Vznik: 1.7.1992
- ▶ Úprava: 239/1992 Sb.
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.mkcr.cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/>
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Úkoly: Podpora české kultury, Ediční počiny v oblasti periodických i neperiodických publikací, Obnova a udržování kulturních památek a sbírek, Výstavní a přednášková činnost, Propagace české kultury v zahraničí

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

▶ Vznik: 1.1.2013

▶ Úprava: 496/2012 Sb. (zákon o audiovizi)

▶ Správce: MK

▶ Statut: <http://www.fondkinematografie.cz>

▶ Sídlo: Praha

▶ Úkolem:

- a) vykonává správu audiovizuálních poplatků, poplatku z vysílání reklamy a správních poplatků podle zákona o audiovizi,
- b) vede evidenci v oblasti audiovize,
- c) poskytuje podporu kinematografie,
- d) vykonává majetková autorská práva a majetková práva výkonných umělců,

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

- ▶ Vznik: 2000
- ▶ Úprava: 256/2000 Sb.,
- ▶ Správce: MZ
- ▶ Statut: www.szif.cz
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Předchůdce: Státní fond tržní regulace v zemědělství

Účel SZIF

- akreditovaná platební agentura a zprostředkovatel finanční podpory, kterou Evropská unie v rámci opatření Společné zemědělské politiky poskytuje České republice z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu **EAGF**, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova **EAFRD** a Evropského rybářského fondu **EFF**.

Národní fond

Národní fond je souhrn

- a) peněžních prostředků, které svěřuje Evropské unie České republice k realizaci programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie prostřednictvím strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu^{4a}),
- b) peněžních prostředků přechodového nástroje (Transition Facility) a
- c) peněžních prostředků finančních mechanismů, které jsou České republice svěřeny na základě mezinárodních smluv, včetně úroků z nich.

Ministerstvo jako platební orgán koordinuje řízení finančních toků prostředků poskytnutých z rozpočtu Evropské unie Národnímu fondu a spravuje tyto prostředky. Ministerstvo koordinuje řízení finančních toků prostředků poskytnutých z finančních mechanismů a spravuje tyto prostředky.

Peněžní prostředky soustředěné prostřednictvím Národního fondu se používají v souladu s principy rozpočtového výhledu a závazky vyplývajícími pro Českou republiku z práva Evropské unie nebo z mezinárodní smlouvy.

Hospodaření a kontrola peněžních prostředků soustředěných prostřednictvím Národního fondu se řídí ustanoveními zákona vztahujícími se k rozpočtovému hospodaření a kontrole, nestanoví-li zákon, právo Evropské unie nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána, jinak.

Zůstatky peněžních prostředků na účtech Národního fondu se převádějí do následujícího roku.

Rozpočet a víceletý finanční rámec

- Rozpočet EU na rok 2019 = 148,2 miliardy EUR
- Víceletý finanční rámec (Multiannual Financial Framework) = sedmiletý finanční plán EU
 - Stanovuje rozpočtové priority, okruhy výdajů včetně stropů na závazky a platby
 - Jednotlivé roční rozpočty s ním musí být v souladu
 - Pro období 2014-2020 celkem 1087 miliard EUR

Rozpočtové zásady

- Zásada jednotnosti
 - Zásada správnosti
 - Zásada každoročnosti
 - Zásada vyrovnanosti
 - Zásada zúčtovací jednotky
 - Zásada univerzálnosti
 - Zásada specifikace
 - Zásada řádného finančního řízení
- (hospodárnosti, účinnosti a efektivity)
- Zásada transparentnosti

Příjmy x výdaje

- Příjmy
 - Tradiční vlastní zdroje
 - Podíl na dani z přidané hodnoty
 - Příspěvky členských států dle HND
 - Ostatní
- Výdaje
 - Především financování unijních politik (SZP, politika soudržnosti a další)

Správa finančních prostředků

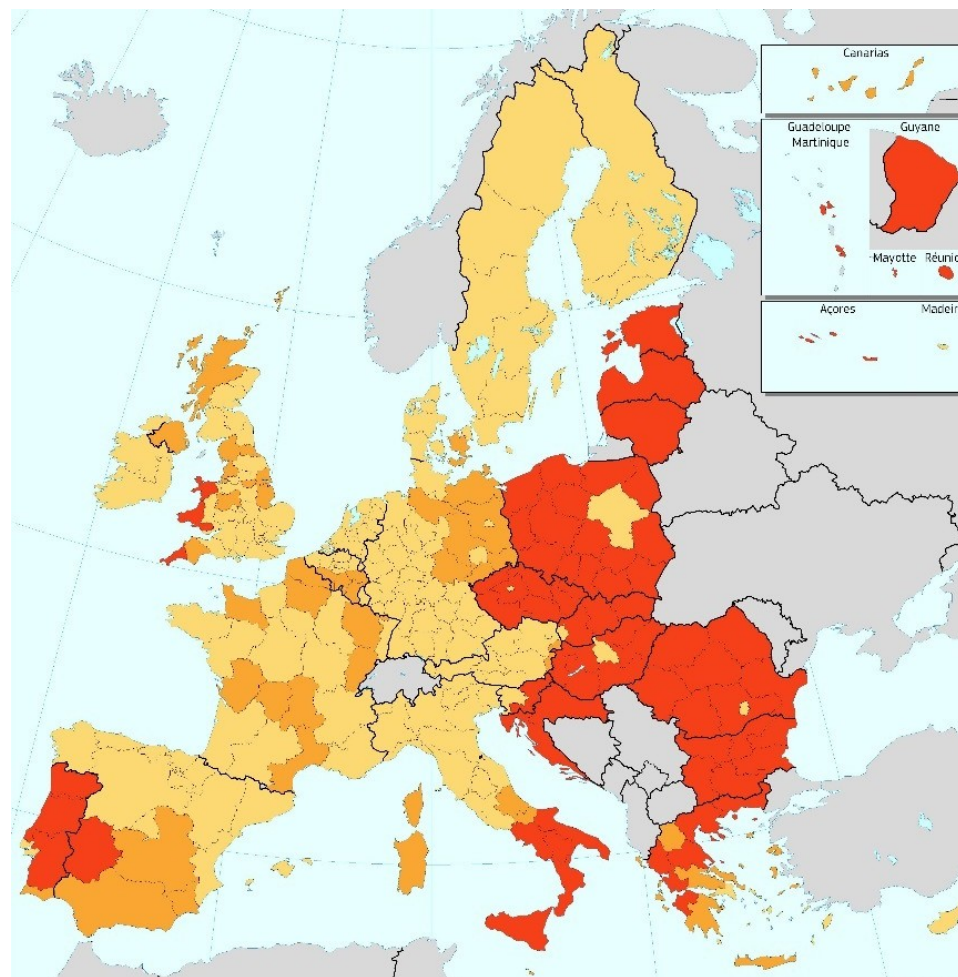
- Sdílené řízení (tzv. shared management)
 - Evropská komise + členské státy
 - Evropské strukturální a investiční fondy
- Přímé (centrální) řízení
 - Evropská komise
 - Unijní programy
- Národní fond

Evropské strukturální a investiční fondy

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (FS/CF)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD)
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF/EMFF)

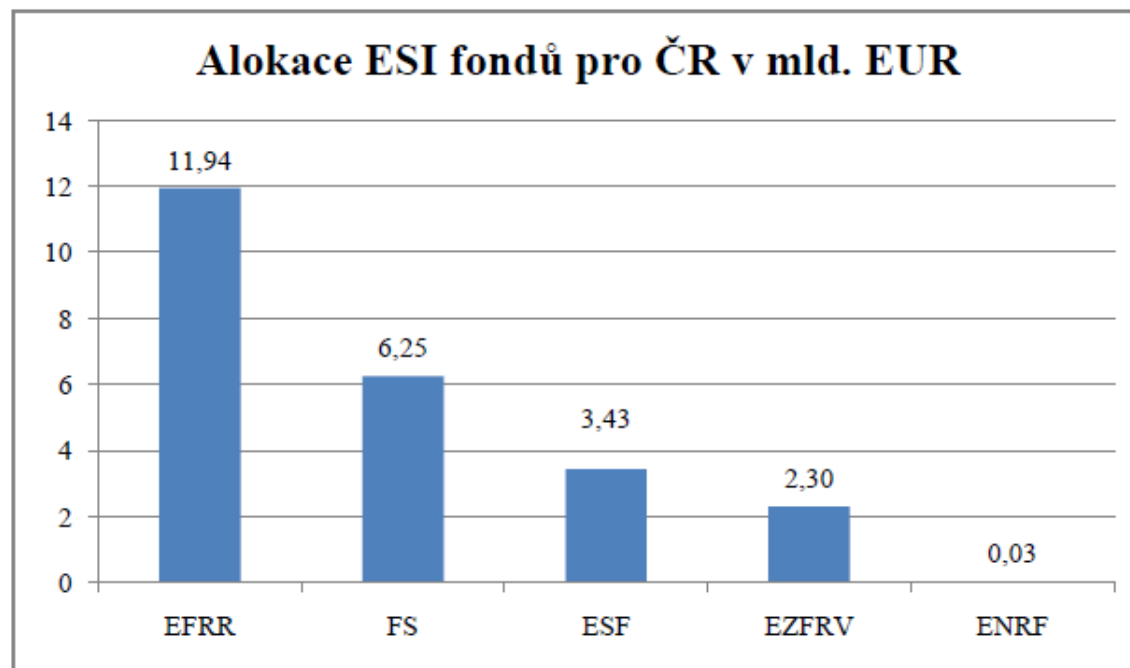
Klasifikace regionů

- Méně rozvinuté regiony: HDP na hlavu nižší než 75 % průměru EU
- Přejímové regiony: HDP na hlavu od 75 % do 90 % průměru EU
- Více rozvinuté regiony: HDP na hlavu vyšší než 90 % průměru EU

Programové období 2014-2020

- Pro ČR je vyčleněno téměř 24 miliard EUR
 - Čerpání probíhá prostřednictvím 10 národních operačních programů
 - Další prostředky jsou k dispozici v programech Evropské územní spolupráce

Orgány

- Národní orgán pro koordinaci = Ministerstvo pro místní rozvoj
- Řídící orgány = jednotlivá ministerstva
- Platební a certifikační orgán, Auditní orgán = Ministerstvo financí
- Další (platební agentura, zprostředkující subjekty řídicích orgánů)

Získání dotace krok za krokem

- Vytvoření projektového záměru, nalezení vhodné výzvy
- Podání žádosti o podporu (elektronicky)
- Hodnocení a výběr žádostí (na dotaci není právní nárok!)
- Realizace projektu a monitorování
- Žádost o platbu, vyhodnocení a vyúčtování
- Kontrola a publicita projektu
- Udržitelnost projektu

Unijní programy

- Erasmus+ (vzdělávání, odborná příprava a mobilita osob)
- Horizon 2020 (věda, výzkum, inovace)
- CEF (dopravní, energetická a telekomunikační infrastruktura)
- COSME (podnikání, malé a střední podniky)
- LIFE (životní prostředí, změna klimatu)
- Kreativní Evropa (kultura) a další

Ostatní

- Nástroj předvstupní pomoci
- Evropský fond pro strategické investice
- Fond solidarity Evropské unie
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci
- Fond evropské pomoci nejchudším osobám
- Azylový, migrační a integrační fond

Děkuji za pozornost.

Ivana Pařízková

za využití některých podkladů P.Mrkývky a R. Buzkové